

סיפורי

מעשיות גליון

לשלחן השבת

פרשת
חיי שרה
כ"ד חשוון שנת
תשפ"ב לפ"ק
שנה 3, גליון 5
(57)

"יִצְחָק אֵלֶיךָ יְיָ" היכל הקודש ברסלב חיפה"

יש צרה, וצר ומר לו מאוד, אבל הוא צריך לדעת שאי אפשר להישאר תקוע בצרה, אי אפשר לעצור את החיים בגלל הצרה, רק צריכים להמשיך הלאה, כמו שרבינו אומר (ליקוטי מוהר"ן חלק א', סימן קצח): "כשאחד צועק להשם יתברך, אומרים לו לסע, כמו שכתוב: מה תצעק אלי, דבר אל בני ישראל ויסעו", כי כשאדם בצרה אסור לו להישאר שם ולעצור את חייו בגלל הצרה, אלא הוא צריך להמשיך הלאה גם לפני שהוא נושע מצרתו.

בוודאי העצה היא - כשיש צרה, לצעוק ולבכות להשם יתברך שיושיע מהצרה, אבל צריכים גם להתחזק ולהמשיך כמה שאפשר בנתיים.

ויעבר עליו מה, כי בלא זאת הוא מסכן מאד מגדל הצער, כנ"ל. ולקח לו בשר ופרות בתוך שקו, וילך באשר ילך. ועשה לעצמו סימנים באותו המקום שיצא משם.

והיה הולך, עד שבא אל ישוב. ושאל: איזה מדינה היא זאת? השיבו לו. ושאל אם נשמע כאן מאותו הקיסר

שבת קודש פרשת ראה, מברכים חודש אלול, שנת תשפ"א לפרט קטן, ראש הישיבה שליט"א שבת בקרית ברסלב - ליבערטי יע"א. בבוקר לאחר התפילה ב'קידושא רבא' ראש הישיבה שליט"א המשיך את השיעור בספר הקדוש 'ספורי מעשיות', מעשה י, מבערגיר ועני.

רבינו הקדוש מספר:

פעם אחד היה רוח סערה גדולה ושבר כל האילנות, שהיו עומדים שם, ולא היה יכול להפיר האילן, ששמן שם הפתב, כי פעוד שהיו עומדים, היה לו סימן להפיר, ועכשו שנפלו, נתערב האילן בין האילנות, שהיו שם הרבה מאד, ולא היה יכול להפיר האילן; וזה אי אפשר לבקע כל האילנות לחפש הפתב, כי היו רבים מאד. והיה בוכה ומצטער על זה מאד מאד, וראה, שאם ישב כאן, בודאי ישתגע מגדל הצער, שהיה קשה עליו מאד. ונתישב, שמתרח לילך לחלן.

לא להישאר תקוע בצרה

טמון כאן יסוד מאוד חשוב בחיים, שאפילו כשלאדם

סיפור לשבת

סיפורי אשר בנחל

שְׁתֵּה וְגַם גְּמִלְיָךְ אִשְׁקָה

מה ענה רבי זושא לעשיר שירד מנכסיו?

ידוע הסיפור מהרב הקדוש רבנו רבי זושא זי"ע, שהיה לו איש פשוט מאוד שהיה תומכו, ובכל פעם שהביא לו מעות, והיה מצליח בנכסיו, עד שפעם אחת כשבא לרבו הנ"ל ולא מצאו, ושאל את הרבנית היכן מהרבי? כי אני רוצה לתת לו מעות כדרכי, אזי ענתה לו הרבנית, שהוא נסע אל רבו הקדוש המגיד זי"ע.

והלך משם האיש, ולא השאיר

עלי הגלגל ונעשיתי עני כנ"ל. והשיבו רבנו רבי זושא זי"ע ברוב ענוותנותו: כל זמן שלא דקדקת למי אתה גותן צדקה, ונתת לכל עני ובתוכם לזושא, אזי גם מלמעלה לא דקדקו עליך, אם ראוי אתה לשפע והצלחה אם לא, אבל כיון שהתחלת לדקדק, התחילו לדקדק עמך, ובשביל זה נפסק השפע, והבן למעשה.

(אשר בנחל חלק כה מכתב ג' תתקנז)

יצחק תקן תפלת מנחה שנאמר:
וַיֵּצֵא יצחק לשון בְּשִׁדָּה לְפָנֵי עַבְדֵּךְ

"אוי! לא התפללתי מנחה!" מה נעשה מאמירה כזו בשמים!?

שום מעות. וחשב - מה אם כשאני נותן מעות לרבי - אני מצליח בעסקי, על אחת כמה וכמה כשאתחיל לתמוך ברבי של רבי, בוודאי אצליח כפל כפלים, וכן עשה.

והתחיל לנסוע להמגיד הקדוש זי"ע, והיה תומך בו. ובכל פעם שהביא לו מעות, נהפך עליו הגלגל ונתמעטה הצלחתו, עד שלימים נדלדל לגמרי ונעשה עני גדול, ובא בבכייה רבה אל רבו רבנו רבי זושא זי"ע, ושאלו מה זה ועל מה זה שתמכתי ברבנו - הצלחתי מאוד, ועליתי מעלה מעלה, ומכיוון שנתודעתי שגם לרבי יש רבי, ואמרתי להתחיל לתמוך בו, נתהפך

שאף על פי שאני איני זוכה חס ושלום לעבד את ה', על כל פנים יעבד ישראל השני את השם יתברך".

לכן רואים שהבחור ביקש מהמלך שישלם לו כסף בעד הסימנים, שזהו הדרך בהפצה, נותנים לשני חיזוק מרבינו ומבקשים כסף לצדקה.

והכיר המלך, שדבריו נכונים, כי אי־אפשר לבודות זאת מן הלב, והוטב הדבר בעיניו.

אך נתישב: אם יביא אותה לכאן, ואותו הבחור יהיה פה אין הדבר טוב לפניו, ולהרגו קשה בעיניו, כי מדוע יתרג על הפזיזה שעשה לו? בכך נתישב לשלחו למרחוק מאתים פרסאות, וחרה הדבר מאד בעיני הכן הנ"ל על אשר הוא משלחו בעד טובה כזו שעשה לו, והלך שם אל מלך אחר גם־כן, וספר לו גם־כן כנ"ל, ומסר לו כל הסימנים, ולהשני הוסיף סימן יותר, וצנה עליו וזרזו, שיסע תכף, אולי יוכל להקדים את חברו, וגם אפילו אם לא יקדימו, יש לו סימן יותר מתברו.

והשני נתישב גם־כן כנ"ל כמו הראשון, ושלח גם־כן את אותו הכן למרחוק מאתים פרסאות. וחרה לו גם־כן מאד, וילך אל השלישי, ולהשלישי מסר עוד סימנים מכהקים ביותר.

לא להיבהל מהכשלונות הרבים

הנ"ל; השיבו לו: הן. ושאל אם נשמע כאן מביתו היפת־תאר; השיבו לו: הן, אך שאי־אפשר להשתדך עמה כנ"ל. ונתישב בדעתו: מאחר שאי־אפשר לו לבוא לשם, והלך אל המלך של אותו המדינה וספר לו כל לבו, ושהוא חתן שלה, ובשבילו אינה רוצה להשתדך עם אחר. ומאחר שאי־אפשר לו לבוא לשם, בכך הוא מוסר לו כל הסימנים שבידו, והינו השבעה מימות הנ"ל, ושאותו המלך ילך לשם וישתדך עמה, ולו יתן מעות בעד זה.

אנחנו יודעים את הסימנים

כשהבחור ראה שהוא לא יכול לקחת את בת הקיסר הוא החליט למסור את הסימנים למישהו אחר, שאם הוא לא יכול להתחתן איתה לפחות מישהו אחר יתחתן איתה. פה מרומז העניין של 'הפצה', אם השם יתברך עזר שהתקרבו לרבינו הקדוש, אנו יודעים את הסימנים, רבינו מלמד אותנו את הדרך איך לעבוד את השם יתברך, איך להתקרב להשם יתברך, צריך האדם לומר לעצמו: 'אפילו שאני נראה איך שאני נראה, שרק השם יודע וכו' וכו', עדיין אני אקדיש את חיי ליהודים אחרים ואגלה להם את הסימנים' כיצד להיות יהודי כשר, ואלמד אותם את העצות והלימודים של רבינו שלפחות מישהו אחר יהיה יהודי כשר', כמו שרבינו אומר (שיחות הר"ן, סימן קיש): "זה דבר מאוד גדול שאוחרים בזה

אנשים העוסקים במשא ומתן, שבורים ורצוצים, ואין להם פרנסה, ונוסעים לדרכם ליריד, ליומא דשוקא וזה מתאנה, שהוא כל כך רחוק מהשם יתברך, וזה מתאנה, שעדיין לא התפלל ולא הניח תפילין היום, וזה מתאנה שעדיין לא התפלל מנחה, וכבר עבר זמן השקיעה, וכן כל אחד ואחד מתאנה כל מצבו הרוחני, האם אתה יודע מה נעשה למעלה מכל האנחות שלהם, שהם מתאנחים על חסרון הרוחניות שלהם?! הלא מלאכים ושרפים ואופנים מזדעזעים מהם, ואיך מלאך ליבך לביישם ולהוכיחם בפחדים?! ורעש עליו הבעל שם טוב הקדוש זי"ע.

והתחיל לנסוע על פני המדינה ולדרוש דרשות של התחזקות ושמחה, לקרב ליבם של ישראל לאביהם שבשמים.

(אשר בנחל חלק לד מכתב ה' תקלו)

הבעל שם טוב הקדוש זי"ע וציווה את הגבאי, שיקרא אליו את ראש הקהילה שהוא מחכה עליו, ובין כך פרסם הגבאי לאחד, שהבעל שם טוב הקדוש זי"ע כאן, ואינו מרוצה כלל מהבעל דרשן, והתחילו להשתמט אחד אחד מבית הכנסת, עד שנשאר שם לבד.

וכשבא פרנס החודש, הוכיח אותו הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, מדוע מניח לדרוש לבעל דרשן כזה? והשיב לו, שלא ידע מה ידרוש. ולמחרתו בא הבעל דרשן אל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ושאלו הרבי: מי אתה? והשיב: אני הוא הבעל דרשן, ומפני מה אתם בכעס וברוגז עלי?! והתחיל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע לבכות בדמעות שליט, וצעק מרוב בכייתו: אתה תלשין אל עם ישראל?! אתה תוכיח אותם ותפחיד אותם?! האם את היודע מי הם אנשי בית הכנסת,

מספרים על הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שהתאכסן פעם באיזו עיירה, ובעל הבית היכן שהתאכסן היה אז פרנס החודש (ראש הקהילה), ודרכו של הבעל שם טוב הקדוש הייתה, שתמיד התפלל עם המניין שלו, ועל כן גם שם בעיירה לא שינה את מנהגו, והתפלל בבית בעל הבית, ולא נכנס לבית הכנסת, ובעל הבית שהיה (פרנס החודש) ראש הקהילה, הוצרך לילך לבית הכנסת להתפלל כנהוג.

והיה שם בעל דרשן אחד, ואמר שם דרשה בשבת קודש אחר הצהרים, והבעל שם טוב הקדוש זי"ע חיכה לבעל הבית לסעודה שלישית, ובין כך בא הגבאי של בית הכנסת, וסיפר לבעל שם טוב הקדוש, שהבעל דרשן מוכיח ומבייש את כל ישראל, ומלשין עליהם לשמים, ומפחיד אותם בעונשים קשים, רחמנא ליצלן, והקפיד מאוד מאוד

רואים מכאן התחזקות אדירה, שהבחור לא נבהל מהגפילות הרבות שלו, שאפילו שהוא נפל למרחק של מאתיים פרסאות, הוא המשיך ללכת למלך השני, לתת לו את הסימנים, וכשהוא גורש בפעם השנייה מאתיים פרסאות הוא המשיך להתחזק והלך למלך השלישי לתת לו את הסימנים, וככל שהוא התרחק יותר - הוא גילה עוד יותר את הסימנים.

מרחק מאות פרסאות, רחמנא לצלן.

זהו יסוד בהפצה, אדם שבחר את הדרך לעסוק במצוה הקדושה של 'הפצה', הוא הולך ומספר את הסימנים של רבינו, הוא מפיץ את הדיבורים הקדושים והשכל של רבינו בעולם, אסור לו ליפול ביאוש, כשהוא רואה שהוא מוסר נפשו כל כך בשביל להכניס אור ליהודים אחרים ובאותו הזמן הוא לא רואה בשמשהו אז אצלו בעבודת השם שלו, הוא ממשיך להתייגע עם הנסיונות המרים שלו, השם ישמרנו, היצר הרע מפיל אותו לעבירות רחמנא לצלן, הוא נופל עוד מאתיים פעמים ועוד מאתיים פעמים רחמנא לצלן, הוא נופל למרחק מאות פרסאות רחמנא לצלן וכו' וכו' - אסור שזה יעצור לו את העבודת השם שלו, רק להיפך, כשהוא רואה שהיצר הרע התלבש עליו, הוא רוצה רק להרחיק אותו מהשם יתברך, אז שיעסוק עוד יותר בהפצה, ועוד יותר יפיץ את האור של רבינו בעולם.

כמו שרבינו אומר (ספר המידות, אות גיאוף, סימן מא): "תקון להוצאת זרע לבטלה - שישתדל להחזיר בגי אדם בתשובה". כי אין עוד דבר יותר גדול שאדם יכול לעשות כדי לתקן את מה שהוא פגם, כמו לקרב אנשים להשם יתברך.

וילך ויסע תקף המלך הראשון הנ"ל ובא לשם, למקום בת הקיסר הנ"ל, ועשה לו שיר, ונעין בתוך השיר על-פי החכמה זו כל אותן המקומות, דהינו השבעה עדים הנ"ל, אך על-פי השיר נודמן לו, שלא סדרם בסדר את המקומות הנ"ל, כי בן הגיע לו על-פי חכמת השיר. ובא לשם על המקום הנ"ל, והגיד השיר. בשמע בת הקיסר המקומות הנ"ל, נפלא בעיניו, ונראה לה שמכרח שזהו בן גילה, רק היה קשה בעיניו על שלא סדרם בסדר, אך אף-על-פי-כן השכה בדעתה, אולי מחמת חכמת משקל השיר בא לו זה הסדר, ונסכם בלבה, שזה הוא, וכתבה לו, שהיא משדכת לו, ונעשה שמחה ורעש, שנמצא לה בן גילה, והכינו על החתונה.

בתוך כך בא השני והיה רץ גם-כן לשם. ואמרו לו, שכבר היא משדכת, ולא השגיח על זה ואמר שאף-על-פי-כן יש לו דבר שיגיד לה שבנדאי יפעל. ובא והגיד שירו וסדר כל המקומות הנ"ל בסדר, וגם נתן עוד סימן יותר. ושאלה אותו, מאין יודע הראשון. ולהגיד האמת לא טוב לפניו, ואמר שאינו יודע. ונפלא בעיניו מאד, ועמדה

משתומם, כי גם הראשון ספר המקומות ומאין יתודע לאדם סימנים הללו? אך אף-על-פי-כן נראה בעיניו, שזה השני הוא בן גילה, מאחר שראתה בו, שספר בסדר וכו', כנ"ל, והראשון, אפשר על-פי חכמת השיר בא לו זאת, שהזכיר אלו המקומות, אך נשארה עומדת.

והבחור הנ"ל, כששלווה השני, חרה לו גם-כן, והלך אל השלישי וספר לו גם-כן כנ"ל, ומסר לו עוד יותר סימנים מבהקים ביותר. ולפני השלישי ספר כל לבו באשר שהיה לו כתב, שהיה מציר בו המקומות הנ"ל, בכך יציר לעצמו גם-כן על ניר כל אותן המקומות ויביא אליה. והשלישי נתישב גם-כן כנ"ל, שאין טוב לפניו, שיביא אותה לכאן, וזה הבחור יהיה באן ושלח גם-כן את הבחור עוד למרחק יותר מאתיים פרסאות.

וזה המלך השלישי רץ גם-כן לשם (דהינו לקח את היפת האר) ובא לשם, והגיד לו, שכבר יש באן שני הנ"ל, והשיב: אף-על-פי-כן, כי יש לו דבר, שבנדאי יפעל. והעולם לא היו יודעים כלל מפני מה היא נתרצה לאלו יותר מאחרים. ובא גם השלישי והגיד שירו בסימנים מבהקים יותר, והראה הכתב עם ציור המקומות ונבהלה מאד, אך לא יכלה לעשות דבר מחמת שגם הראשון נראה שזהו ואחר-כך השני, על בן אמרה, שלא תאמין, עד שיביאו לה כתב ודה בעצמו.

אחר-כך נתישב בדעתו הבחור הנ"ל: עד מתי יהיו משלחין אותו בכל פעם לחלן יותר? על בן ישב עצמו, שהוא בעצמו יניח עצמו לילך לשם, אולי יפעל הוא. והיה הולך וסובב, עד שבא לשם ואמר, שהוא יש לו דבר וכו'. ובא והגיד שירו ונתן עוד יותר ויותר סימנים מבהקים, והזכיר אותה, שלמד עמה בחדר אחד וכיוצא בזה, וספר לה הכל שהוא שלח המלכים הנ"ל ושטמן הכתב באילן וכל מה שעבר עליו אבל היא לא השגיחה כלל על זה. (ובנדאי גם הראשונים המלכים הנ"ל אמרו איזה טעמים על מה שאין בדם הכתב) ולהפיר אותו בנדאי אי-אפשר, כי כבר עבר זמן רב, ולא רצתה להשגיח עוד על סימנים כלל, עד שיביאו לה הכתב, כי גם על הראשון סברה שזהו בנדאי וכן על השני וכו', על בן לא רצתה וכו', כנ"ל.

ונתישב הבחור, שכאן אי-אפשר לעשות שהיות כלל, ונתישב לשוב ולחזר למקומו.

להתחזק בהפצה

אנו צריכים להוציא מהקטע הזה של הסיפור להתחזק ב'הפצה', שאדם יעשה חשבון לעצמו: אם זה כך, היצר הרע יכל להפיל אותי להיכן שהפיל אותי, אז אני עכשיו אשתדל יותר להחדיר את עניין רבינו בעולם, שעוד יהודי ידע שהוא יכול לדבר אל השם, שעוד יהודי ידע שהוא יכול ללמוד תורה, שעוד יהודי ידע שיש לו דרך להיות יהודי ירא שמים.

את הדרך הנכונה בחכמה ושכל כיצד לדבר עם אנשים ולקרבתם להשם יתברך.

אני לא צריך את זה!

חייבים לקחת את עצמנו בידיים, לעסוק בהפצה; מספיק ישבתם פה, צריכים ללכת להפצה! אני אוהב לשמוע סיפורים של הפצה, ... גרו יאיר סיפר לי שהוא היה בהפצה במכולת גדולה והוא שמע אישה אומרת לבעלה: "תעזור לי לסחוב את הדברים", והוא אומר לה: "תעזבי אותי, אין לי כבר כח, אל תתקשרי אלי!" ואחר כך הוא ניגש אליו ושואל אותו אם הוא צריך קונטרס יפה 'שלוס בית טוב', 'שלוס בית יפה', אומר הבעל: "אני לא צריך את זה!" אז המפיץ התחנן ממנו שיקח באומרו: יהיה לך חיים טובים, למעשה הוא לקח ושקע בקריאה... רואים איך יכולים לתת לאנשים חיים ממש.

את זה הרי כל אחד יכול לעשות

בימי אלול, כשאנשים מחפשים את הדרך לשוב בתשובה, חשוב עוד יותר להפיץ את העצות של רבינו, אתם לא יודעים מה אנשים עוברים בימי התשובה, אנשים לא יודעים מה לעשות, או שמחפשים עבודות קשות שכמעט לא יכולים להחזיק מעמד בזה יותר מכמה ימים, או שמחפשים לברוח לשני החודשים האלו, ומחכים שזה יעבור, ושיחזרו החודשים הרגילים של החורף... אדם בלי צדיק לא יודע מה עליו לעשות, תראה לו מה שרבינו אומר, רבינו אומר (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן עג): "מִי שְׁרוּצָה לְזָכוֹת לְתִשְׁבָּה, יְהִיָּה רָגִיל בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּל לְתִשְׁבָּה, זֶה שְׂאֵנוּ רוֹאִין, שְׂבִימֵי תִשְׁבָּה - דְּהֵינּוּ בְּאֵלּוּל וְעֶשְׂרַת יְמֵי תִשְׁבָּה, כָּל יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִין אֶז בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּל לְתִשְׁבָּה כְּנִל, וְעַל כֵּן, הוּא דְבַר גְּדוֹל מְאֹד לְעֶסֶק תְּמִיד בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, כִּי תְהִלִּים הוּא הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹל מְאֹד לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאחֲזוּ בוּ".

כמה זמן לוקח לומר את 'יום התהלים'? חצי שעה, אם אתה לא יכול לומר את כל 'יום התהלים' תראה לומר לפחות כמה שאתה כן יכול, תגיד כל יום כמה פרקי תהלים, וזה יראה לך את הדרך לתשובה, זה מסוגל לתשובה.

עבודות קשות קשה לעשות, אבל לומר תהלים - כל אחד יכול לעשות, קח תהלים ותגיד כמה פרקי תהלים וזה ינקה אותך מכל העבירות שלך ויחזיר אותך להשם יתברך. השם יתברך יעזור שנציית לרבינו ויהיו לנו חיים טובים, אמן.

כשמדברים על הפצה, אני רואה שלא כולם יודעים את הדרך הנכונה איך עושים את זה, צריכים לדעת שאי אפשר לדחוף לאדם דבר שהוא לא רוצה, לדוגמה, אם אדם לא מבין עדיין את העניין של 'סדר דרך הלימוד', אצלו במח זה 'לא נקרא ללמוד... - אל תדחוף לו את זה בעל כורחו, כי אפשר לתת לאדם דבר רק אם הוא רוצה לשמוע. כמו שמצינו בזהר הקדוש את הלשון (פרשת תצוה, דף קפו:): "זכאה מאן דמליל על אודנין דשמעין", אשרי האדם שמדבר לאוזניים ששומעות. אני אף פעם לא אדבר אל אדם יותר ממה שהוא רוצה לשמוע, לכן צריכים לבקש מהשם שיהיה לנו את השכל לדעת מה לדבר ועם מי לדבר.

שיחקתי איתך שח-מט

ואמר ראש הישיבה שליט"א לאברך: אתה זוכר עדיין איך קירבתי אותך? בתור בחור היית גר ב... והיית נוסע עם אופניים ברחובות, וצחקת עלי שאני ברסלב'ער... לא רצית לשמוע מרבינו, מה עשיתי? שיחקתי איתך שח-מט, ועשיתי שאתה תנצח... ודיברתי איתך על דא ועל הא - עד שהתקרבת! וכך עשיתי עם הרבה בחורים ואברכים, מדברים איתם את כל החדשות, וכל השטויות וכו', ועם חכמה משלבים בזה דיבורים יפים, כך מקרבים אנשים להשם יתברך.

עד היום אני זוכר את הטעם הלא טוב...

אני זוכר כשהתקרבתי למוהרא"ש, בתקופת הקיץ בשנת תשס"ד לפרט קטן, התחלתי להתפלל בבית המדרש של 'היכל הקודש ברסלב' בווייליאמסבורג, אבל באותה שנה לא נסעתי עדיין לאומן לראש השנה, עדיין לא יכולתי אז, [זה היה נס שלא נסעתי באותה שנה לאומן, היה סיפור שלם שאי אפשר לספר וכו'] ואחד הפציר בי: "תקנה כרטיס לראש השנה..." "תקנה כרטיס לראש השנה..." עד היום אני זוכר את הטעם הרע שהרגשתי כשהוא הפציר בי על זה.

וכך גם עוד לא הייתי בענין של ללכת לשיעורים של מוהרא"ש וכו', ואחד הפציר בי: "בא למוהרא"ש..." "בא למוהרא"ש..." אצלי עדיין לא היה שייך ללכת למוהרא"ש, וההוא נדנד לי שאגיע, וזה מאוד כאב לי. [הפעם הראשונה שראיתי את מוהרא"ש היה במוצאי שבת במלוה מלכה, זה היה לי מאוד קשה, כי לא הבנתי: "איפה ה'צדיק"? מוהרא"ש יושב עם המפתחות, עם שעון היד, מסדר לעצמו את הזקן והפאות..." לא ידעתי עדיין את מה שרבינו אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז) שצדיק אי אפשר להכיר מבחוץ].

צריך לדעת שזהו כלל מאוד חשוב, שלא להכריח או לנדנד לאדם על דבר שהוא לא אוהו בזה, צריכים לדעת

שבת קודש פרשת כי תצא שנת תשפ"א לפרט קטן, שבת ראש
השיבה שליט"א בעירה, קרית ברסלב ליבערטי יע"א. בבוקר אחרי התפילה
ב'קידושא רבה' המשיך ראש השיבה את השיעור בספר הקדוש 'סיפורי
מעשיות', מעשה י', מבערגיר ועני.

ממשיך רבינו הקדוש ומספר:

והרוצח החביא עצמו עמה בבור של מי גשמים, והיו
מנחמים שם. והיה מפחיד אותה, שלא תצעק, שלא ישמעו
בני אדם, והיה אומר לה: אני מסרתי נפשי בשבילך כדי
לתפוסך, ואם אפסיד אותך, אין חיי נחשבים אצלי כלום
מאחר שכבר את בידי, אם אחזר ואפסיד אותך ותמנעי
ממני, אין חיי נחשבים אצלי מאומה כלל, על פן תכף
שתתני צעקה, אהנק אותך מיד, ויעבר עלי מה, כי איני
שׁוה בעיני כלום. ותירא לנפשך מפניו (הינו הפת קיסר היתה
יראה לצעק מפני אימת הרוצח).

אם תתני צעקה...

הרוצח הוא הסמ"ך מ"ם שרוצה להרוג לגמרי את הבן
אדם, הוא לא נותן לו לצעוק להשם יתברך, משום דבר
הוא לא פוחד, רק מדבר אחד הוא מאד חושש, שזה מציק
לו נוראות והוא מאיים על האדם: "אם תתן צעקה - אחנוק
אותך מיד!" למה הוא כל כך מפחד מזה? כי כשיהודי צועק
להשם יתברך - אפילו אם האדם מסכן נחטף אצל הסטרא
אחרא, הוא מונח בדברים הכי גרועים רחמנא ליצלן - אבל
הוא מתחנן להשם יתברך: "רבוננו של עולם תרחם עלי, אני
רוצה להיות יהודי כשר, תעזור לי שמהיום והלאה אוכל
להתגבר ולא לחטוא", זה יוציא אותו מהמקום שהוא מונח
בו, ויגרום לו להגיע למדרגות הכי יפות שאדם יכול לזכות,
לכן הסמ"ך מ"ם מאד מפחד מזה.

אחר כך יצא משם עמה והולך אותה בעיר, והיו
הולכים והולכים, ובאו למקום אחר, והבין, שגם שם
מחפשים, והחביא עצמו עמה עוד במקנה, וכן יצא משם,
והלך והחביא עמה עוד במקום אחר, עד שהיה מחביא
עצמו עמה בכל השבעה מקומות, שהחביא הבערגיר עם
אמה, בנ"ל.

צד הקדושה או צד הטומאה?

רואים פה שה'רוצח' - שהוא הסמ"ך מ"ם, התחבא עם
בת הקיסר באותם שבעה מקומות מסתור שבהם התחבא
ה'בערגיר' - שזה ה'צדיק', עם ה'קיסרית': כי לא תמיד
יכולים לזהות מבחוץ את ההבדל בין הצדיק והס'מך מ"ם,
שניהם יכולים להראות אותו הדבר.

נשאלת הקושיה: אם כך, כשרוצים להתקרב למקום איך
יכולים לדעת אם ה'מורה דרך' הזה הוא מ'צד הקדושה'
או חס ושלום מ'צד הטומאה'? את הקושיה הזאת אנשים
היו שואלים אותי בתחילת התקרבותי למוהרא"ש זכותו
יגן עלינו, הם שאלו אותי: "אולי מוהרא"ש הוא מה...?"

אבל אם מתבוננים היטב בסיפור רואים את התשובה באופן
ברור מאד, תסתכל איך נראתה הקיסרית בזמן שהייתה
עם הבערגיר, היא דיברה רק מדברים טובים, על המידה
של הכרת הטוב, לעומת זאת הרוצח עשה אותה בדיוק
להיפך, הוא איים עליה בחיים שלא תצעק להשם יתברך,
ואם היא כן תעז לצעוק להשם יתברך הוא יחנוק אותה, זה
ההבדל בין 'צד הקדושה' ל'צד הטומאה'; אדם שמקורב
לצד הקדושה מתחיל לדבר אל השם יתברך.

מה אני מקבל פה?

זה צריך אדם לבדוק כשהוא מתקרב ל'יהודי טוב'; מה
אני מקבל פה אצל האדם הזה, האדם הזה פותח לי את
הפה וגורם לי להתחיל לדבר עם השם יתברך? הוא גורם לי
להתפלל שלוש פעמים ביום, שחרית, מנחה וערבית? הוא
גורם לי ללמוד את התורה הקדושה? אם כן - אז הוא מ'צד
הקדושה', ואם חס ושלום לא - אז הוא מ'צד הטומאה'
השם ישמרינו.

אותו יצר הרע ...

אפשר לשמוע לפעמים שאנשים עושים צחוק מיהודים
כשרים, שמחדירים לימוד התורה בתלמידים שלהם,
באימרה כזאת: "אותו יצר הרע שגורם לי 'לא' ללמוד -
גורם לו 'כן' ללמוד..." אבל זה לא נכון, זה שקר, כי אדם
שמחדיר לימוד תורה באנשים אחרים זה לא יכול להיות
מהיצר הרע. זהו רק עוד דרך של היצר הרע שרוצה להרחיב
בן אדם מהצדיק, לכן הוא מבלבל לו את המה: 'אולי זה לא
בכלל לא צדיק אלא בכלל מהסטרא אחרא'..."

אולי העיתון הוא מהסטרא אחרא!?

פעם עלה אברך אחד לשמוע שיעור בשיבה, הוא מאד
נהנה מהשיעור, אבל אחרי השיעור הוא ניגש אלי בשאלה,
שהוא נהיה מאד מבולבל, השיעור מאד הבעיר לו את הלב
להשם יתברך, שיתחיל ללמוד ולהתפלל ולדבר עם השם
וכו' וכו', אבל הוא נהיה מאד מסופק 'אולי זה המקום של
הסטרא אחרא'? ...; זה ממש פלא, בן אדם יכול לקרוא
עיתונים, לשרוף שעות וימים שלמים, ולשחק עם פלאפון,
ולא עולה בדעתו אפילו רגע אחד בזמן שהוא קורא את
העיתון: 'אולי העיתון הזה הוא מהסטרא אחרא'?! כמו כן
בזמן המשחק בפלאפון: 'אולי המכשיר הזה הוא מהסטרא
אחרא'?! בדיוק כשהוא שומע שיעור, הוא שומע דיבורים
מרבינו הקדוש שמעוררים את ליבו להשם יתברך - אז
הוא מתמלא ספקות ובלבולים 'אולי זה מהסטרא אחרא'...
איך יתכן שאדם שיכול לגרום לי להתחיל לדבר עם השם
יתברך, לגרום לי לבקש כל יום מהשם יתברך: "רבוננו של
עולם אני רוצה להיות יהודי כשר", - שהוא יהיה מהסטרא
אחרא!?

ומכעסת אותו מאד, ונעשיו קטמות וכעסים ביניהם. והיתה מדברת לו דברים רעים, עד שהכעיסה אותו מאד, עד אשר אמר לשלחה. והושיב דינים, ופסקו לשלחה, ושלחה, (שקורין פאר שיקט).

אחר-כך היה הקיסר שולח למלחמה, ולא היה מצליח, והיה תולה הדבר באיזה יעדניראל (גנרל), שבשביל שעשית כך על-ידי זה אבדת המלחמה. ושלח אותו. אחר-כך שלח עוד למלחמה, ולא הצליח. ושלח עוד יעדניראלין (גנרלים) (הינו פר שיקט), וכן שלח כמה יעדניראלין (גנרלים).

הוא עזב את אשתו.

כאן רואים דבר נורא, הקיסר הרי היה ברום המעלה, בהתחלה הוא היה עני פשוט ועכשיו הוא נהיה ה'קיסר' על כל העולם! אבל ברגע שהוא רק עזב את אשתו, הוא התגרש מאשתו, הכל התחיל ללכת אצלו רע. כי כל ההצלחה של בן אדם היא רק על ידי אשתו, כמו שאומרים חכמנו זיכרונם לברכה (בבא מציעא, נט.): "לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו", אדם צריך להיזהר לכבד את האישה, כי כל הברכה בבית באה בגלל האישה, וכך גם אומר רבינו (ליקוטי מוהר"ן חלק א', סימן סט) שכל העשירות באה מהאישה.

פלוגי אשם, אלמוני אשם

הקיסר חשב כל פעם 'פלוגי אשם', 'אלמוני אשם', כל פעם שהוא הפסיד במלחמה הוא תלה את זה בגנרל אחר שבגללו הוא נחל כישלון, ככה הוא פיטר כמה גנרלים אחד אחרי השני, עד שהאזרחים הבינו שלא הגנרלים הם הבעיה, אלא ה'קיסר' הוא הבעיה וסילקו אותו מהמדינה.

וראו בני המדינה, שעושה דברים זרים: בתחלה שלח הקיסרית, אחר-כך יעדניראלין, וישבו עצמן: אפשר להפוך: לשלח אחר הקיסרית, ואותו ישלחו, והקיסרית תנהג המדינה. וכן עשו. ושלחו את הקיסר, והשיבו את הקיסרית, והיא נהגה המדינה.

הוא לא יכול להצליח

רואים פה מה קרה לקיסר בגלל שהוא עזב את אשתו, כי אדם בלי אישה הופך לכישלון, הוא לא יכול לזכות להצלחה.

המצווה של לעזור לאשתו

בחסדי השם יתברך יש לנו כבר בעירה כמה אברכים שמתנדבים ב'הצלה', אני מקווה שיהיה לי שלושים וששה אברכי הצלה, כמנין ל"ו; מוהרא"ש נהג לומר שיש לו שלושים וששה אנשי הצלה ביבניאל, והוא קורא להם הל"ו צדיקים שרצים בכל הזמנים להציל אחרים במסירות נפש, אבל הם צריכים לדעת, אמת שלהציל יהודים זאת זכות

עד אשר בא אל הים. וחפש שם למצא על כל פנים ספינה קטנה של צירי דינים כדי לעבר עמה, ומצא ספינה, ולקח את בת הקיסר. והוא לא היה צריך אותה, כי היה סרים כנ"ל, אך היה רוצה למכרה לאיזה מלך, והיה מתירא פן יתפסו אותה ממנו. והלך והלביש אותה בבגדי מאטראס, ונדמית לזכר. ועבר עמו בים. (מכאן ולהלאה נדבר על הבת קיסר בלשון זכר, כי בלשון זה ספר רבנו, זכרוננו לברכה, מחמת שהרוצח הלביש אותה כמו זכר). ובא רוח סערה ונשא הספינה אל הספר ושבר את הספינה, ובאו אל אותו הספר שהיה מדבר הנ"ל, שהיה שם הבחור הנ"ל.

בבואם לשם, והגזלן היה בקי בדרכים בדרפם וידע, שכאן הוא מקום מדבר, שאין מגיעים הספינות לכאן, על כן לא היה מתירא פאן משום אדם, והניחה והלכו (הינו הרוצח ובת הקיסר) זה לכאן וזה לכאן לבקש להם אכל, ונתרחק מן הגזלן, והגזלן הלך בדרכו וראה, והנה אינה אצלו. והתחיל לצעק אליה, והיא יושבה עצמה, ולא השיבה לו. (כי אמרה) מאחר שפופי יהיה שימכר אותי, למה לי להשיב לו? ואם יחזר ויניע אצלי, אשיב לו, שלא שמעתי.

זהו לימוד נחוץ מאד לחיים איך אפשר להתחמק מענינים שלא צריכים להיות מעורבים בהם, לדוגמה, מסכמים שהולכים להתאסף לדבר נגד ההורים וכדומה, אל תלך לשם, רק אחר כך תענה את אחד מהתירוצים הבאים: "שכחתי מזה", "לא ידעתי", "לא שמעתי שסיכמו", ככה לא יהיו טענות עליך.

בפרט פי אין רצונו להרנני, כי הוא צריך למכר אותי; ולא השיבה אותו, והלכה להלך. והוא, הגזלן, מחפש אנה ואנה, ולא מצאה, והלך להלך, ולא מצאה, ומן הסתם אכלוהו חיות רעות.

והיא הלכה להלך להלך, והיתה מוצאת לה איזה אכל. והלכה, עד שהגיעה אל המקום, שהיה יושב שם הבחור הנ"ל. וכבר נתגדלה בשערות וגם היתה לבושה כמו זכר בבגדי מאטראס, כנ"ל, ולא הפירו זה את זה. ותכף פבואה בא לו שמחה שפא עוד אדם. ושאל אותו: מאין באת לכאן? השיבה: הייתי עם איזה סוחר בים וכו'. שאלה אותו: מאין באת אתה לכאן? השיב לה: גם-כן על-ידי איזה סוחר וכו'. וישבו שם שניהם. (אין הלשון מרדקק, כי פעם היא נקראת בלשון זכר, ופעם - בלשון נקבה).

ואחר שגלקה בת הקיסר מן הקיסר, כנ"ל, היתה הקיסרית מקוננת ומכה ראשה בכתל על אבדת בתה, והיתה מצערת בדברים מאד את הקיסר, שעל-ידי גפותו אבד את הבחור הנ"ל, ועתה אבד בתם (ואמרה): הלא היא היתה כל המזל והצלחה שלנו, ואבדנו אותה ומה יש לי עוד חיום? והיתה מצערת אותו מאד. וכודאי גם אליו בעצמו היה צר מאד על אבדת בתו, ועוד היתה הקיסרית מצערת

גדולה, כמו שאומרים חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין לו.): "כל המקיים נפש אחת מישראל, מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם מלא", מי שמציל יהודי אחד זה כמו שהוא הציל את כל העולם, אבל באותה מידה צריכים לזכור שצריך גם לעזור לאישה ולילדים; אי אפשר לברוח מהבית כשהאישה תלויה על הבעל בתירוץ: "לעזור לאחרים". באותו זמן של ללכת לעזור לאחרים יש את המצווה של לעזור לאישה ולילדים. האישה והילדים באים לפני כל הדברים בעולם, לפני עזרה לאחרים ובוודאי לפני סתם פטפוטים עם חברים.

היצר הרע אורב

רבינו הקדוש הזהיר אותנו מאד שנכבד את האשה, רבינו אמר (שיחות הר"ן, סימן רסד): "הלא הנשים הם סובלות צער וייסורים גדולים מאד מילדיהם, צער העיבור, והלידה והגידול, כאש ידוע לכל עצם מכאובם וצערם וייסוריהם" ורבי נתן הקדוש אמר (שם, סימן רסג) שהייתה לו שיחה עם רבינו אודות מה שרואים אצל צעירים שנפרדים לפרק זמן והרבה פעמים זה נגמר בגט חס ושלוש, ורבינו אמר על זה: "שזה מעשה בעל דבר, שמניח את עצמו על זה מאד, לקלקל השלום של בני הנעורים, כדי שיתפסו במצודתו חס ושלוש על ידי זה", זהו מעשה שטן, היצר הרע גורם שייפרדו, כי כשאדם נמצא בלי אישה הוא מפיל אותו בחטאים מרים, היצר הרע אורב על זוגות צעירים להפריד ביניהם וכך הוא תופס אותם ברשתו השם ישמרנו.

הוא כבר שבע

שלום בית זה יסוד הקדושה, כי כשיש אהבה בין איש ואישה - אז שורה קדושה, יש מוח - מחשבה טהורים, לא מחפשים דברים זרים, מרוצים במה שהשם יתברך נתן.

זה כמו אדם שעומד אחרי סעודה גדולה ושבע כהוגן - אתה יכול להביא לו את האוכל הכי טוב וטעים, אבל הוא אפילו לא יכול להסתכל על זה, כי הוא כבר שבע, לעומת זאת מי שרעב ורואה אוכל, האוכל דוקר לו בעיניים, הוא חושב רק מהאוכל 'הלוואי שאוכל לקחת מזה בשבילי'; ככה זה כשזה מגיע לשמירה מהיצר הרע, אדם שחי ביחד עם אשתו, הוא מכבד אותה וחי אתה בשלום - הוא לא יכול להסתכל על זרים, הוא שבע עם מה שהשם יתברך נתן לו, לעומת זאת השני שלא חי עם אשתו, הוא מסכן לא שבע - לכן הוא מחפש וחושב רק מאחרים וכו', רחמנא ליצלן, לכן דיבר רבינו כל כך הרבה משלום בית, כי זה היסוד שהאדם יוכל להישמר מניסיונות.

להרגיש בבית טעם גן עדן

אברך מארץ ישראל כתב לי מכתב [זה מודפס השבוע (פרשת שופטים) בקונטרס "עצתו אמונה", אבל לא פירטתי

את כל התוכן של השאלה שלו וכו'], בתוך הדברים הוא כותב לי כך: ברוך השם התחתני טוב, יש לי אישה טובה שמתנהגת יפה, אבל אנחנו מגיעים ממשפחות שמרניות, היא מתלבשת מאד צנוע ... ומפריע לי מאד שיש לי ניסיונות בשמירת העיניים, יש לי משיכה להסתכל על זרות וכו' וכו', מה העצה שאהיה מרוצה ממנה ולא אחפש שום אושר מבחוץ? מה אפשר לענות על זה? כתבתי לו בחזרה שיבקש מהשם יתברך: "רבונו של עולם, תעזור לי שאוכל לשמור על העיניים שלי; אני כל כך שקוע בטומאה, הפקרת את עיני, אני מסתכל על נשים זרות;; זה גורם לי שלא אהב את אשתי. נהייתי כל כך משוגע מלהסתכל כל כך הרבה לכלוך, התקיים בי הפסוק מהתוכחה (דברים, כח, לד): "והיית משוגע ממראה עיניך אשר תראה", יש לי אישה טובה, אבל העברות גורמות לי להיות כל כך משובש שאני חושב מחשבות טיפשיות של גירושין השם ישמרנו; עזור לי אבא אני רוצה להיות טוב, אני רוצה לחזור אליך, אני רוצה לשמור את עיני, ככה אני אהב להיות בבית עם משפחתי, עזור לי שאהיה מרוצה, אני לא יודע למה אני כל הזמן רוצה לרוץ החוצה, אני מחפש כל הזמן סיפוקים, נדמה לי שקיים איזה אושר בחוץ"; כשמבקשים מהשם יתברך על שמירת עיניים, זוכים להרגיש בבית טעם גן עדן, שלא ירצו משהו אחר חוץ מהאישה והילדים, שהרחוב כבר לא יעניין אותנו.

להסתדר עם חברים

אני רוצה גם לחזק את העניין של שלום בין חברים אנשי שלומינו. בתקופה הקצרה שהקריה עומדת אני רואה שמצד אחד לגור בקריה זה דבר מאד נחמד ומצד שני די קשה; מצד אחד יש לנו מקום שיכולים לחנך את הילדים שיהיה להם חינוך של רבינו, התלמיד תורה ובית הספר זה דבר שאין במקום אחר, אבל מצד שני זוהי עבודה גדולה להסתדר עם חברים, עם שכנים, עם אנשי שלומינו. אם לא הולכים התבודדות בכל יום לצעוק להשם יתברך: "רבונו של עולם, מתי אחזור בתשובה? מתי כבר אוכל לסבול את השני? מתי כבר אהב כל יהודי?" יכולים להתמלא טינה אחד על השני.

כולם משפחה אחת

כשלא גרים בקריה, אז כשיש בעיות עם שכנים - חושבים: 'החסידיים מהסוג הזה לא טובים, האנשים האלה לא נורמלים', אבל כשכולם משפחה אחת, כולם הם אנשי שלומינו, מתחילים להיות טעונים על המקום, מקבלים חלישות הדעת; במקום לחשוב 'מה איתי בעצמי? מתי קצת אעבוד על עצמי שאוכל לסבול אחרים? מתי כבר לא ארצה שום דבר?' - זורקים את הבעיה על אחרים, או על המקום.

מילא אשתך אבל מה איתך?!

מסביר המדרש הקדוש (רבא, פרשה ו', סימן יא) את הפסוק (במדבר, יב, א): "ותדבר מרים ואהרן במשה" וגו', במשל, לנחש שישב על אם הדרך ונשך את כל מי שעבר שם, הגיע לשם עוד נחש, 'דרקון' - שלא נושך, והתיישב ליד אותו נחש, בא מכשף וראה את שני הנחשים יושבים יחד, נענה המכשף: מילא נחש זה דרכו לנשך, אבל מתפלא אני מה יש לדרקון - שאין דרכו לנשך, להתחבר עם הנחש?!" כך אמר משה רבינו: "ותדבר מרים" - זה אני מבין ש'מרים' דיברה עלי, בכל זאת הטבע של נשים ש'דברניות', אבל "ואהרן"?! - מה קורה עם 'אהרן', למה הוא דיבר נגדי?!

עוד אומר המדרש (שם), כשרצה השם יתברך לברוא את חוה, הוא חשב מאיפה טוב לברוא אותה, השם יתברך אמר: אם אברא אותה מהעיניים של אדם הראשון היא תהיה כולה עין, היא רק תרצה להסתכל מה קורה אצל השני ולחמוד מה שיש לשני; אם אברא אותה מאזנו של אדם הראשון, היא תהיה כולה אוזן, היא רק תרצה לשמוע הכל; אם אברא אותה מפיו של אדם הראשון, היא תהיה כולה פה כל היום היא תדבר; אם אברא אותה מידי של אדם הראשון, היא תהיה כולה יד, היא תגנוב; אם אברא אותה מרגליו של אדם הראשון, היא תהיה כולה רגל, כל היום היא תרוץ מפה לשם, לכן אברא אותה מאבר צנוע, ממקום נסתר", מסיים המדרש: "ואף על פי כן לא הועיל כלום", שום דבר לא עזר, "וכל מה שנתכוון הקדוש ברוך הוא שלא יהא בה כולהו הן בכשרות" כל מה שהשם יתברך רצה שלא יהא אצל הנשים כן נהיה אצלם, אפילו בכשרות.

למה אתה כל כך עצבני?!

זאת קושיה על אברך, מילא אשתך עצבנית על השכן - זה דבר אחד, לאישה יש את הטבע לדבר וכו', אבל מה איתך? למה אתה עצבני שהשכן הניח את הזבל לא כמו שאתה רוצה?! למה אתה עצבני כשהשכן דרך על הדשא שלך? מה קורה איתך? למה אתה לא יכול לסבול אחרים?!

כשלאישה יש טענות על השכן, צריך להקשיב לה ולהרגיע אותה; ברגע אחד יכולה לפרוץ חס ושלום אש, פוליטיקה שלמה, בקריה, אישה אחת רק שופכת את הלב לאישה אחרת אודות שכן, וכבר בוערת אש של מחלוקת, לכן צריך הבעל לראות להחזיק את המצב בכל הכוחות שיהיה שלום בין שכנים, חברים ואנשי שלומינו. אברך צריך לדעת, אישה נפגעת מהר כשהשכנה שלה אומרת

לה משהו, צריך הבעל לראות לעשות שלום ולהרגיע אותה שזה היה בלי כוונה.

הילד שלך נשך את התינוק שלנו

אני יודע טוב איך מרגישים עם שכנים טובים ולהיפך, במשך כל השנים היו לי הרבה סוגי שכנים; אנחנו גרים בבניין שיש בו קרוב לשלושים משפחות, היו זמנים שכל כך נהנינו, היו לנו שכנים מבורכים, אנשים נחמדים, לא התערבו לנו איך נחנך את הילדים שלנו, להם היה את הדרך שלהם, והם נתנו לנו ללכת בדרך שלנו, היה כל כך טוב. אבל היו זמנים שהייתי מוצא את אשתי בוכה בבית; כל יום סיפור אחר, היום השכנה אמרה לה שהיא לא אמא נורמלית כי היא מרשה לילדים שלה לאכול ממתקים שזה לא בריא, אתמול השכנה חינכה אותה למה היא עוד לא התחילה לעשות פסח, השכנה טענה: "את לא שפויה", שכנה שלישית לא מפסיקה לבקר: "למה את לא קונה את הבגד הזה וכו' לילדים שלך"?! שבוע שעבר שכנה דפקה בדלת בבהלה שאחד הילדים שלנו נשך את הילד שלה וצעקה וגערה: "מה זה שאתם לא עושים כלום"?! ומה איתה שהילד שלה נשך בשבוע שעבר את התינוק שלנו; מה את רוצה? מה את צועקת? את לא יודעת שהם ילדים וכו'?! כך היו לנו שכנים כאלה וכאלה.

בדיוק אז היא צריכה את המטאטא שלה ...

אנחנו יכולים לכתוב ספרים של סיפורי שכנים, הייתה לנו פעם שכנה שתמיד רצתה להיות מעודכנת במה שקורה אצלנו בבית, היא רצתה לדעת מי מגיע, מי הולך וכו', היא החזיקה מטאטא מחוץ לבית, ומתי שהיא שמעה שדופקים אצלנו בבית, בדיוק אז היא הייתה צריכה את המטאטא שלה ... ככה היא נהגה להציץ ולראות כל מה שקורה אצלנו בבית, אשתי ממש לא סבלה את זה, 'מה השכנה רוצה מאתנו'?! 'מה היא מתערבת בחיים שלנו'?! ככה היינו מסתכסכים עם כל שכן לולא היה לנו את רבינו; אבל השכל של רבינו, העיניים של רבינו, הדרך איך שרבינו מלמד אותנו להסתכל על אחרים - זה הציל אותנו וזה מציל אותנו כל יום שנוכל לאהוב כל אחד.

יעזור השם יתברך שנציית לרבינו כך יהיו לנו חיים טובים, אמן.

